

NOORD-CYPRUS CULTUURHISTORISCHE PAREL

Rust, ruimte en ruïnes...

door ARNOUD BREITBARTH

BELLAPAI - Wie Cyprus zegt, bedoelt daar meestal het Griekse gedeelte van het eiland mee. Het Turkse noorden is nooit erkend door Europa en voor toeristen minder makkelijk te bereiken. Daarom is het een stuk rustiger dan in het zuiden; en dat heeft z'n charme. Geen massatoerisme, maar verlaten stranden, pittoreske dorpjes en goed geconserveerde binnensteden waardoor het heerlijk slenteren is.

Zoals bijvoorbeeld in het historische centrum van vestingstad Famagusta, waar de middeleeuwse stadsmuren de Romeinse ruïnes goed hebben beschermd. Raar, het is zo rustig

dat je het idee hebt dat je door een bewerkte foto van een reisbrochure loopt. Zelfs de aardige horecatentjes op het centrale plein, met uitzicht op de ruïnes, zijn rustig - en serveren ons een erg smakelijke kebab. Wie ooit verdrukt raakte in de toeristenmassa's van Pisa, Rome of Athene kan hier in alle rust Romeinse paleizen en middeleeuwse kathedralen bekijken.

Want waar je ook bent op Noord-Cyprus, het verleden vind je overal. De oude Grieken waren de eersten die hun sporen achterlieten - de oudste opgravingen bij Salamis gaan zelfs terug tot de 11e eeuw voor onze jaartelling. Daarna drukten de Romeinen een stevig stempel op het eiland, maar ook de kruisvaarders en Ottomanen lieten zich niet onbetuigd. Zo bouwden de laatstgenoemde bijvoorbeeld twee minaretten op de net niet voltooide Gotische Sophiakathedraal uit 1326, waardoor de

Conflict

De Grieken en Turken ruziën sinds de jaren '60 over het eiland. In de jaren '70 werd er een lijn getrokken die het eiland verdeelt in twee gebieden: de Grieken in het zuiden, de Turken in het noorden. Voor die tijd woonden de Turken en Grieken min of meer verspreid over het eiland. In Noord-Cyprus word je er op nagevoel elke straathoek aan herinnerd dat je in een conflictgebied bent. Toch wen je snel aan de gewapende militairen die je overal - van een verlaten akker tot historische bezienswaardigheid - aantreft. Wanneer je een praatje met ze aanknoopt, zal snel blijken dat de soldaten geen flauw idee hebben waarom ze bijvoorbeeld boven op een oud klooster moeten patrouilleren. „Ach ja, het is me opgedragen. Het uitzicht is mooi, dus mij hoor je niet klagen.“ Begin dit jaar werd een doorbraak bereikt in het slepende herenigingsproces: de Ledrastraat, de winkelstraat die dwars door het oude centrum van de verdeelde hoofdstad Nicosia loopt, werd heropend. Decennia lang was de door zwaar bewapende militairen bewaakte muur,

die Nicosia in tweeën knipte, het symbool van de verdeeldheid op het eiland. De Noord-Cypriotische president Talat, die door de Turken gekozen werd omdat hij streeft naar hereniging voor het einde van 2010, heeft sinds hardliner Papadopoulos aan Griekse zijde het veld moest ruimen een aanzienlijk toeschietelijker gesprekspartner gevonden. Zo was Christofias de eerste Cypriotische president die toe gaf dat het uiteenvallen van de republiek in 1963 ook te wijten is aan fouten aan Griekse zijde. Daarmee maakte hij de weg vrij naar nieuwe onderhandelingen, die letterlijk de weg vrij maakten in Ledra-street. De komende jaren zal er nog veel moeten gebeuren voor Cyprus weer echt herenigd zal zijn. Een van de neteligste kwesties vormen de oude eigendomsrechten: maken de uit het noorden gevluchte Grieken en uit het zuiden gevluchte Turken nog aanspraak op hun oude landgoederen, die vaak massaal bebouwd zijn?

Turkse Cyprioten proberen de noord-zuidgrens over te steken bij Ledra Palace Checkpoint in Nicosia. FOTO: AFP

Toch is de verwachting dat de verdeeldheid op het eiland snel afneemt. Hoe macaber ook, wie nog even wil proeven van de bizarre sfeer van verdeeldheid die doet denken aan de spanningen tussen Oost- en West-Berlijn, moet op korte termijn naar Noord-Cyprus. Want na de hereniging zullen de gemilitariseerde zones, waarvan er talloze zijn op het eiland, snel verdwijnen.

Wat is uw treinverhaal?

Het Europees Parlement wil dat vliegticketaanbieders op de kortere Europese reizen ook treinreizen zullen presenteren als alternatief. Parijs, Düsseldorf, Brussel, Frankfurt of bijvoorbeeld München zijn vaak net zo, of soms misschien nog wel sneller, bereikbaar per trein als met het vliegtuig. En met alle ontwikkelingen op het gebied van de snelle spoorverbindingen als ICE, Hispeed en Thalys wordt de overstap naar de trein alleen maar makkelijker gemaakt.

Volgend weekinde staat de Reiskrant in het teken van de trein. Heeft u een verhaal over uw vakantieis per trein, stuur het ons op, eventueel met foto, naar trainverhaal@telegraaf.nl. We maken een keuze uit de verhalen en enkele daarvan publiceren we in de Reiskrant van zaterdag 13 september, terwijl u de rest kunt terugvinden op de reiskrantsite.

Onder de leukste verhalen verloten we 5 x 2 ICE, Thalys of Eurostar-treintickets naar de bestemmingen Parijs, Londen, Antwerpen, Brussel, Düsseldorf, Keulen, Frankfurt of Berlijn, aangeboden door NSHispeed.

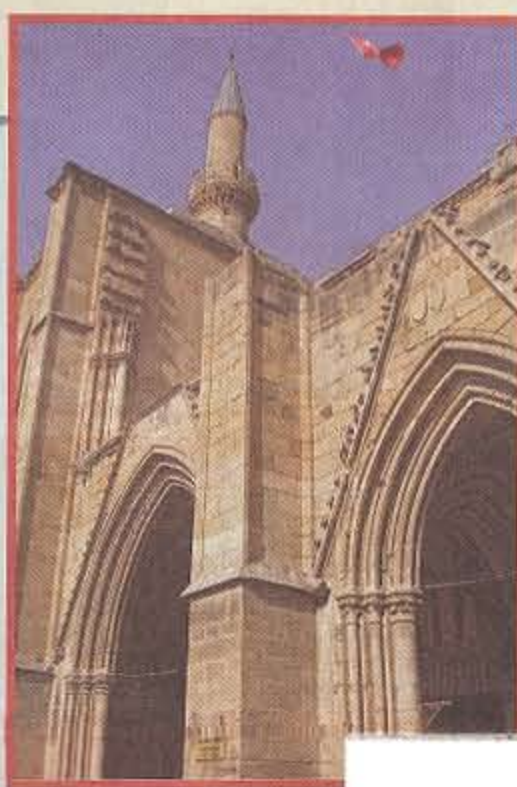
HET eiland Cyprus heeft al menig vakantie-ganger verwelkomd. Althans, het zuidelijke deel van het eiland. De Turkse republiek Noord-Cyprus is een relatief onontdekt gebied en minstens zo aantrekkelijk.

kerk, die een prominente plek inneemt in de hoofdstad Nicosia, tegenwoordig door het leven gaat als de Selimiyyemoskee. Het oude havenstadje Kyrenia is - relatief - iets toeristischer dan de rest van Noord-Cyprus. Negeer daarom de langs de kustweg gelegen schreeuwerige casino's, een bezoek aan de oude burcht of het vissershaventje met de vele eettentjes is een stuk aantrekkelijker.

Beschermd

Naast de cultuurhistorische rijkdom herbergt Noord-Cyprus veel natuurschoon, vooral de noordoostelijke punt van het eiland heeft veel te bieden. Wilde orchideeën, zwarte tulpen en wilde ezels zijn er in overvloed, net als zeeschildpadden die aan het eind van de zomer eieren leggen op het strand. De stranden worden dan streng bewaakt: de dieren zijn beschermd.

Op Noord-Cyprus zijn recent veel troosteloze vakantieparken uit de grond gestampt, die allemaal appartementen met zeezicht bieden. Zeezicht wil hier soms, bij monde van een Britse teleurgestelde toeriste,

De gotische Sophiakathedraal is nu een moskee compleet met toegevoegde minaret...

zeggan: „Als je uit het dakraam hangt, kun je schuivn over het huis van de buren nog een streepje water zien.“ Pas dus op met het boeken van dit soort accommodaties. Geregeld staan de 'riante bungalows' zo dicht op elkaar dat een Nederlandse Vinex-woning waarschijnlijk meer ruimte heeft.

De nieuwbouwcomplexen zijn de meeste Noord-Cyprioten een doorn in het oog. Daarom is een bouwstop afgekondigd; nadat de geplande vakantieparken voltooid zijn, mag geen steen meer op de andere worden gestapeld. Want hoewel de toeristenindustrie flink bijdraagt aan de economie van het eilanddeel, mag dat niet ten koste gaan van de rust en de ongereptheid. Dat maakt Noord-Cyprus namelijk de moeite waard.

Reiswijzer

Omdat Noord-Cyprus als republiek niet erkend wordt, kun je er niet rechtstreeks naar toe vliegen. Wij vlogen met Turkish Airlines via Istanbul en hadden daar op de heenweg zes uur overstaptijd, waardoor de reistijd in totaal ruim 12 uur bedroeg. In sommige gevallen kan dat nog langer zijn. Niet ideaal dus, maar dat biedt wel de gelegenheid tot een bliksembezoek aan de stad. Vliegen via het zuidelijk deel van het eiland kan ook, maar dan moet je op Cyprus weer rekening houden met een forse reistijd. Spreek wel van tevoren een transfer af: taxi-chauffeurs willen niet altijd de grens over. De euro wordt bijna overal geaccepteerd, maar het officiële betaalmiddel is de Turkse Lira. Veel spullen zijn er spotgoedkoop, maar laat u niet verleiden tot het inslaan van grote hoeveelheden nep-artikelen: de douane voert bij vluchten uit Turkije en omgeving extra controles uit.

Om het eiland te verkennen heb je een huurauto nodig. Cyprus viel van 1925 tot 1960 onder Brits bewind. De Cyprioten rijden daarvoor aan de linkerkant van de weg; vergeet dat niet als je op rustige gedeeltes rijdt. Bovendien zijn de stopcontacten van Brits model, dus neem een adapter mee voor elektrische apparaten. Voordeel is wel dat Engels als tweede taal vrijwel overal wordt gesproken. De zomers in Cyprus zijn zeer heet - 40 graden is geen uitzondering. April, mei, september, oktober en november zijn daarom de beste maanden voor een bezoek. Vlucht, transfer en hotel zijn verkrijgbaar vanaf ongeveer € 800 per persoon.

Zie voor meer info: www.northcyprus.cc
De Reiskrant reisde met www.panatlas.com

De stranden van Noord-Cyprus bieden rust en ruimte! FOTO'S: DE TELEGRAAF

Bijzonder: de opgravingen bij Salamis...

Sprookjeskasteel

St. Hilarion Castle heeft volgens de eilandbewoners model gestaan voor het kasteel van Disney's versie van Sneeuwwitje. De torens zouden namelijk erg op elkaar lijken. Die overeenkomst valt niet iedereen zo op, maar hoe het ook zij: het bezichtigen van de ruïnes is een hele klim, maar absoluut de moeite waard. Het kasteel, gesticht door de Byzantijnen op een van de hoogste punten van het eiland, heeft voor de

bevolking eeuwen gefungeerd als schuilplaats als vreemde mogendheden het eiland wilden plunderen. In de middeleeuwen namen Franse kruisvaarders bezit van het kasteel en breidden het verder uit, tot het in 1489 werd verlaten.

- Andere hoogtepunten:
- De abdij van Bellapais
 - De ruïnes van Salamis
 - De historische binnenstad van Famagusta

Door-kijkje vanuit St. Hilarion Castle...

Vrij kamperen moet kunnen

Kamperen in de vrije natuur veruit de meeste lezers, die er graag met een tentje of een camper op uit trekken, het aller mooiste wat er is. „Het geeft een geweldig gevoel van rust en vrijheid“, verwoordten Bertus en Hendrika van Harten de mening van zeer velen. Al jarenlang kamperen zij vrij op stille plekjes in Frankrijk en Spanje en ook trokken zij een half jaar door Afrika, waar nauwelijks campings bestaan. Ze gingen dan met de daktent op hun auto wel uit veiligheidsoverwegingen bij een missiepost staan, bij een kerk of een politiebureau. Ook Henk Bupo uit Zaansstad is een van de vele

fans van wildkamperen. „Elk jaar ga ik vier weken naar de Alpen of de Pyreneeën, zalig in de vrije natuur. Die prachtig rust, nergens gillende kinderen of andere drukte“, mailt hij mij enthousiast. Vooral door zijn twee herdershonden, die altijd mee gaan, voelt hij zich volkomen veilig. Maar niet iedereen denkt er zo over. Veel kampeers maken zich grote zorgen, vooral ook sinds die akelige overval onlangs op twee Nederlandse wildkampeers bij Rome. Steeds meer campersrijders instaleren alarmbalken op hun deuren en alarminstallaties, ook tegen slaapprovekkend gas, waar rovers kennelijk

door Joe van Noord

graag gebruik van maken. Met veel nostalgie schrijven talloze lezers mij over vroeger, toen alles veiliger was. Thuis bij mijn moeder hing vroeger een

touwte uit de brievenbus in de voordeur. Nu zitten er drie sloten op en anti-inbraakstrips. Maar veel lezers vinden een verbod op wildkamperen geen optie. „Criminelen moeten we aanpakken, niet de kampeers“, mailt mij Angélique uit Haarlem. Een uitgebreide samenvatting van de reacties op de rubriek Checkpoint van vorige week leest u vandaag op www.reiskrant.nl. Deze week hoor ik graag hoe u denkt over de onrust in Thailand. Dit schitterende, super vriendelijke vakantie-land is - met dit jaar ruim 185.000 Nederlandse toeristen - nu

veruit onze meest populaire bestemming in Azië. Juist nu het hoogseizoen, in onze wintermaanden, er aan komt maakt het mysterieuze koninkrijk van de eeuwige glimlach, na de vogelgriep en de tsunami, opnieuw onrustige dagen door. Buitenlandse zaken geeft geen negatief reisadvies, maar roept op tot waakzaamheid. Hoe denkt u hierover? Wat zijn uw Thaise ervaringen? Is de beeldvorming in lijn met de werkelijkheid? Zijn de demonstraties en onlusten in Bangkok voor u aanleiding om een voorgenomen vakantie op te schorten? Laat het mij maar weten op checkpoint@telegraaf.nl